

"Hassan sembra la inestabilitat pel demà"

Beyuki Abdel, secretari general del Moviment de Demòcrates Opositors Marroquins (MDOM), descriu en aquesta entrevista els eixos bàsics de la política marroquina. El MDOM, mentrestant, lluita per aconseguir el canvi de règim al Marroc.

Beyuki Abdel Hamid és un de tants marroquins que els darrers anys s'ha vist forçat a exiliar-se del seu país. També com tants dels seus conciutadans arribà l'any 84 a les costes d'Andalusia a bord d'una xalana. Beyuki fugia de la justícia marroquina que l'havia condemnat a trenta anys de presó per la seua participació a la cruenta Revolta del Pa. Encara avui, i malgrat els intents del Ministeri de Justícia marroquí, es nega a acollir-se a l'amnistia. Beyuki només pretén mantenir-se coherent amb les raons que alimenten la seua dèria política: aconseguir un Marroc democràtic. Des de Madrid fa de secretari general del Moviment de Demòcrates Opositors Marroquins (MDOM) alhora que dirigeix l'Associació de Treballadors Immigrants Marroquins d'Espanya (ATIME).

—Hassan II cada vegada sembla més inamovible...

—Sempre ho ha estat... Mai no hi ha hagut canvis importants. De fet hi ha hagut una mena de mobilitat aparent que no ha tocat mai, però, els seus poders com a monarca. No és compatible una transició a la democràcia si ell conserva els seus poders.

La darrera reforma dota d'alguns poders el suposat executiu que haurà de sortir de les urnes; transforma el parlament incloent-hi un senat; introdueix la moció de censura; crea un regionalisme allunyat, però, de les realitats socials, culturals i lingüístiques de cada àrea... però la reforma constitucional de 1996 no toca gens el poder de Hassan, això posa de relleu la fragilitat d'un text constitucional, que no ho podem oblidar, és atorgat. Llavors, hi ha canvis al Marroc? Sí, però no al Palau ni tampoc tocant la figura del monarca...

—I tot plegat quina és l'actitud del poble marroquí davant d'aquesta transició?

—És una transició que no crea il·lusió en el poble. Lamentablement la mort biològica d'algun personatge podria suscitar alguna mena d'il·lusió. La figura de Hassan només pot remetre a la imatge de la dictadura, del caos econòmic.

—I no és possible que en el poble marroquí opere un cert hassanisme sociològic, una cosa semblant al que passava en l'Espanya de Franco?

—No crec que això siga així (riu). Els pobles sempre fan costat als qui garanteixen la llibertat i el benestar. Si els marroquins foren hassanistes voldria dir que serien masoquistes, altrament no s'explica que sortim en tantes xalanes i amb tantes martigales del nostre país.

—Els països veïns almenys el veuen com un element d'estabilitat?

—El poden veure així des de fora, però no han de pensar, i especialment l'estat espanyol, que Hassan és un element que dia a dia sembra la inestabilitat pel demà. L'absència del canvi al meu país està abonant el terreny dels violents, dels integristes, dels intolerants. I això pot ser un perill per a nosaltres i també per als nostres veïns.

—L'hereu, Sidi Mohamed, és una altra cosa, pel que sembla...

—Sí, això sembla. I a més jo crec

que Hassan és conscient que la continuïtat de la monarquia depèn en bona part d'un canvi en l'estil de regnar. En definitiva, un rei no pot governar. Ara bé, també vull dir que des del MDOM no pensem que l'hereu siga la nostra salvació, encara que sí que pensem que podria ser una sortida possible, no violenta.

—Mentre la situació a Algèria continue com fins ara, sembla que no es pot esperar una pressió sobre

"La reforma constitucional de 1996 no toca gens els poders del monarca. Això posa de relleu la fragilitat d'un text constitucional que, no ho podem oblidar, és atorgat. Llavors, hi ha canvis al Marroc? Sí, però no al Palau..."

el règim de Hassan dels països occidentals i dels EUA. Al capdavant els interessa un Marroc fort amb democràcia o sense, no?

—És una equivocació. Justament al Marroc la democràcia és un terme que comença a esgrogueir-se i això afavoreix el creixement de l'integrisme. La sensació de incopabilitat de la democràcia esdevé a la llarga un brou de cultiu per a l'integrisme. Pensa que a Algèria l'integrisme va saltar tot just s'havia esgotat el sistema de l'FLN. D'altra banda, l'estat espanyol hauria d'estar molt atent perquè qualsevol cosa que pugui passar al Marroc li afectarà enormement.

—Ha servit de res la creació d'un Ministeri dels Drets Humans?

—No, per a res. Tan sols per donar una imatge. Fins i tot, el ministre que hi van posar al capdavant, Omer Azziman, es va veure implicat en un afer d'estafa i el mateix Hassan II va haver de destituir-lo. Ara aquest ministeri està dins del de Justícia. Amb tot, al Marroc continuen torturant i maltractant els presos, fins i tot els comuns. Això no lleva que, d'altra banda, haja disminuït el nombre de presos polítics.

—Què sabeu del vostre company Hassan Ighiri condemnat a vint anys de presó acusat d'haver traficant amb armes en favor del FIS algerià?

—No em cansaré mai de cridar ben alt que Ighiri no va traficar amb armes. Ha estat utilitzat per crear sospites a l'entorn del nostre moviment. En un context de relacions tenses amb Algèria, el judici contra Ighiri també ha servit a Hassan per dir a Occident que ell és el guardià contra l'integrisme. Tenim contacte amb ell a través de la seua família i sembla que ha aconseguit millorar una mica les seues condicions a presó. Amb tot, la primera tortura que li han infligit ha estat la d'empresonar-lo a Asafi, just al sud, a 600 quilòmetres de la seua família.

—El mateix Ighiri va dir al seu moment que molt probablement al MDOM hi ha infiltrats dels serveis secrets marroquins...

—Recalcà de fet una sospita que tots teníem. És normal, el règim de Hassan està basat en l'espionatge. Però això no ens preocupa gens ni mica perquè les nostres activitats es fan totes a la llum del dia, i no tenim res a amagar.

—Al règim de Hassan representa un paper importantíssim el ministre de l'Interior Idris Basri...

—Basri és essencial per al règim. Molts pensen que fins i tot s'ha creat el seu propi nucli d'influència. L'aspecte que resulta excepcional de Basri no obstant això és el temps que ha passat en el poder i la seua condició de civil tot tenint en compte que era un càrrec sempre ocupat per militars. Haig de dir, però, que, com sempre, el monarca és qui mana. Molt sovint l'oposició s'ha d'entendre amb Basri, però tan sols és una manera de donar a entendre que ell té el poder efectiu mentre que el rei només té l'espiritual... imatge, solament imatge, perquè qui mana, hi insistesc, és Hassan II.

—Quin és el grau d'entesa entre el MDOM i el nou govern espanyol del Partit Popular?

—Nosaltres no hem tingut mai contacte formal ni

amb aquest govern ni amb l'anterior. Els mantenim informats del que passa i en parlem, és clar... Ara bé, un dels missatges que volem donar a la classe política espanyola és que són al davant d'una oposició formada a l'estat espanyol, de polítics que han après aquí i que algun dia poden arribar a governar allà i això trobem que ho haurien d'aprofitar. Nosaltres som el futur per lògica política i per recanvi generacional del Marroc, a més, de sempre, històricament, hi ha hagut una bona entesa entre aquest estat i el nostre. Només cal recordar que quan es va signar l'acta del Manifest per la Independència, Niceto Alcalá Zamora, llavors president de la II República, va rebre a Madrid els sotasignats. En les mateixes circumstàncies França els va detenir. Cal recuperar aquesta entesa...

—Però l'estat espanyol no sembla gaire interessat pels problemes d'allà...

—Molt sovint fa la política de l'estruc i espera a veure què diuen els seus socis comunitaris, però això no pot ser així. L'estat espanyol no s'ho pot permetre perquè qualsevol cosa que passe allà li afectarà de manera molt directa.

Beyuki Abdel, secretari general del Moviment de Demòcrates Opositors Marroquins:
"La sensació d'incopabilitat de la democràcia esdevé a la llarga un brou de cultiu per a l'integrisme."

Francesc Viadel